

EL CAMPUS

de l'Autònoma

NÚM 6

DESEMBRE 2000

Una aposta per la multiculturalitat

La riquesa que aporten els estrangers 3 ■ El franquisme vist per Borja de Riquer 15 ■ Viure la religiositat 19 ■ Els *graffitis*, una empremta a les parets 22 ■ Un computador amb ulls 26 ■ Cinema a totes hores 28 ■

EL CAMPUS de l'Autònoma

NÚM 6 DESEMBRE 2000

3 El estudiants i professors estrangers ens enriqueixen amb les seves aportacions culturals.

8 Sean Golden i Jean-Bosco Botsho escriuen sobre el què sent un estranger a la nostra universitat.

13 Borja Riquer reflexiona sobre el franquisme als 25 anys de la mort del dictador.

19 Els estudiants catòlics, protestants i musulmans s'organitzen per viure la seva fe.

27 Els graffitis, una empremta creativa que podem trobar-nos en alguns murs.

28 El Centre de Visió per Computador, pioner en la investigació de noves tecnologies.

28 Per pocs diners es poden veure les pel·lícules dels millors directors.

Els estrangers, necessaris

L'Autònoma s'ha consolidat com una de les universitats públiques més receptives als estudiants i professors estrangers. La tradició de pluralitat en les idees, la qualitat de l'ensenyament i la investigació, el rebuig a l'intolerància i la curiositat envers les corrents de pensament forànees, virtuts que practica la nostra universitat, han estat decisius en el fet que centenars de persones, de tots el continents i tots els colors, hagin decidit formar-se o ampliar els seus coneixements aquí.

Quan han arribat, l'Autònoma els ha donat el que té: unes instal·lacions per a estudiar i investigar en tranquil·litat i el suport dels docents. A canvi, ells ens han aportat els seus coneixements, molt profunds en bona part dels casos, i un bagatge cultural que ens ha permès comprendre més bé d'altres realitats i ens ha ajudat a ser més oberts i, per tant, més solidaris.

En aquest intercanvi, n'ha sortit guanyant la universitat. Sense dubte. Una universitat tancada, poc disposada a escoltar les veus minoritàries i que dóna l'esquena als qui truquen a la seva porta, és una universitat condemnada a morir en poc temps. I si l'Autònoma està viva és gràcies a que no ha preguntat mai a cap estudiant ni a cap professor quin passaport duia, quina religió practicava o de quin color era la seva pell.

i la UAB està viva és gràcies a que mai ha preguntat a cap estudiant quin passaport duia

■ **DIRECTOR** Antoni Castel. **SUBDIRECTORA** Pepa Badell. **REDACTORA EN CAP** Maria Rosa Martínez. **CONSELL DE REDACCIÓ** Manuel López, Antoni Merino, Jaume Soriano, Darío Giménez, Paco Elvira. **REDACCIÓ** Vicent Canet (Opinió), Joana Panadés (Reportatges), Laia González (Notícies), Jorge Gómez i Jordi Castroviejo (Entrevistes), Montse Roig (Cultura), Sara García (Noves Tecnologies), Neus Jordi (Agenda), Josep Maria Figueres i Amanda Bassa (Llibres). **CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA** Mavi Dolz. **FOTOGRAFIA** Paco Elvira, Matías Escudero. **DISSENY** Pepa Badell. **MAQUETACIÓ** David Campos, Eva Vicens. **EDICIÓ** Amanda Bassa, Elena Soriano, Olga Armengol. **FOTO PORTADA** Lucas Martínez. **PUBLICITAT** Pilar Rosas.

ADREÇA Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) Cerdanyola 08193 Barcelona. **TELÈFON** 935813288 **FAX** 935812005 **E-MAIL** _revcampus@kane.uab.es **EDITA** Facultat de Ciències de la Comunicació, UAB **PREIMPRESSIÓ I FOTOLITS** RGB. **IMPRESSIÓ** Gràfiques Terrassa, S.A.

El 56% dels estudiants estrangers de la UAB són llatinoamericans, mentre un 26% prové d'Europa. Els africans suposen un 6% del total d'alumnes que aprofiten els programes d'intercanvi i el 5% venen d'Àsia.

Si Barcelona és la ciutat espanyola amb major nombre d'universitaris estrangers, la UAB és la universitat de l'estat amb el percentatge més elevat de professors i estudiants de fora. En aquest centre multicultural, a vegades la integració dels estrangers universitaris es fa difícil.

LUCAS MARTÍNEZ

Un centre **multicultural**

Sigui com sigui, l'Autònoma té la possibilitat d'aprofitar l'intercanvi cultural que es desprèn de les xifres: a part dels *erasmus*, conviuen al campus un total de 1.158 alumnes estrangers de tots els continents.

“Si ens intercanviem els bolígrafs, jo en tindrè un i tu també en tindràs només un. Si et dic que *bolígraf* en àrab es diu *alcalamo*, i tu em dius que en anglès és *pen*, els dos haurem guanyat perquè no haurem perdut la nostra informació i ara sabrem dues coses enlloc d'una”. Com diu Hassan Bidar, vocal de l'Associació d'Estudiants Marroquins a Catalunya, l'intercanvi cultural sempre és positiu. Aquesta comunitat de la UAB està formada per més d'una cinquantena d'estudiants que arriben per motius acadèmics, especialment atrets pels màsters i estudis de tercer cicle. Així, del total de 1.158 estrangers, 753

d'ells estan fent el doctorat. És el cas de Zuhair Bahraoui i de Youssef Aboussabr, dos d'aquests marroquins que estudien a la UAB, en aquest cas el tercer cicle de Matemàtiques. “Vàrem triar la UAB perquè a la Universitat del Marroc és difícil fer el doctorat i perquè els de les universitats francòfones no estan tan ben valorats”, comenten. “Tots els universitaris marroquins estan força ben integrats. Però és evident que no passa el mateix amb un magrebí que no té estudis, i per això des de l'associació treballem per una major entesa entre el català i l'àrab”, explica Hassan Bidar. Aquesta comprensió, però, de

vegades es fa difícil. En Julien Adhepean, que és de Costa d'Ivori i és a la UAB estudiant un màster de publicitat, va patir les conseqüències del racisme quan cercava pis a Barcelona. També ho va viure el professor palestí Hesham Abu-Sharar, de la Facultat de Traducció i Interpretació: "Noto que et miren i et vigilen quan entres en una botiga. Els catalans haurien de deixar de distingir entre un estranger d'origen europeu i un estranger tercermundista".

Com una gota d'oli

En teoria, en l'àmbit universitari la integració hauria de ser més fàcil. Sí que és cert que la majoria dels 1.158 estudiants estrangers són europeus (26%) o llatinoamericans (56%), i que per tant la cultura és més propera. El problema és més greu en el cas dels africans (6%) i asiàtics (5%). Tot i així, segons la professora Rosa María Palencia, mexicana de naixement, "això no només passa amb els immigrants tercermundistes, també veus els *erasmus* que al campus són com una gota d'oli". El que és evident és que l'Autònoma és un microcosmos del que està passant a Catalunya, on la immigració cada vegada és més accentuada i més acceptada. "El que passa —continua Palencia— és que encara els col·lectius estan molt aïllats, cal un aprenentatge mutu per ser més receptius i barrejar-se més". De fet, l'Oficina de Relacions Internacionals del Rectorat intenta facilitar l'experiència d'aquests immigrants universitaris ajudant-los a tramitar el permís de residència amb el Govern Civil i facilitant-los un curs gratuït de Català al Servei d'Idiomes Moderns, entre altres tasques. Segons el cap de Relacions Internacionals, Joan Anton Carbonell, no s'ha detectat cap tipus de discriminació dins del campus i, si se n'ha produït,

Els estudiants estrangers es queixen que estan en desavantatge amb els nacionals quant a beques i contractacions

Alguns estudiants estrangers aprofiten l'estada per aprendre el català i la història de Catalunya.

s'ha actuat ràpidament. "Recordo un cas d'un estudiant marroquí —comenta Carbonell— que va ser retingut per un guarda de seguretat en entrar a la torre de Químiques sense cap altre motiu aparent que el seu aspecte diferent". Així i tot, els estudiants estrangers de vegades es queixen que estan en desavantatge amb els 'nacionals' quant a beques i contractacions. "Molts cops, el problema és d'idioma per als no-castellanoparlants. En igualtat de condicions, no conec cap cas de discriminació", assegura el cap de l'Oficina de Relacions Internacionals. El professor xinès Minkang Zhou, de la Facultat de Traducció i Interpretació, confirma que la UAB és una de les millors universitats de l'estat pel que fa a la multiculturalitat, ja que és

la que té més professors estrangers. Però, si la comparem amb els centres dels països veïns, com França, el Regne Unit o Alemanya, a l'Autònoma el professorat estranger només representa el deu o el vint per cent.

Valor excepcional

"A la UAB encara cal fomentar el valor excepcional que pot aportar-hi un professor d'un altre país i cultura. Els catalans ens veuen com a immigrants que venim a buscar-nos la vida aquí, però no sempre és així: un intel·lectual té altres objectius", diu Zhou. Gràcies a aquest professor es van iniciar a la universitat els estudis de xinès, i també ell és autor del diccionari català-xinès més important en aquest camp. Zhou creu, però, que la UAB no reconeix aquestes contribucions

■ **"Els catalans haurien de deixar de distingir entre un estranger d'origen europeu i un estranger tercermundista", diu el palestí Abu-Sharar**

■ **L'Autònoma és un microcosmos del que està passant a Catalunya, on la immigració cada vegada és més accentuada i més acceptada**

Entre illencs, valencians i espanyols

De banda dels estrangers, a la UAB també conviuen molts estudiants de fora de Catalunya. D'entre tots ells, destaquen els illencs i els valencians, que moltes vegades arriben fins a les universitats catalanes perquè a la seva comunitat no es pot cursar la carrera desitjada. Per a ells, la integració entre els catalans també es fa dura. "Els catalans són molt bon nois, però quan tu arribes ja tenen el seu grupet de l'institut, i per això no pots evitar relacionar-te amb la gent de fora de Catalunya, que també necessita trobar companys per acabar de pseudo integrar-se en la societat catalana. "Supòs que els estrangers encara ho tenen més difícil", comenta n'Ester, una mallorquina que fa Veterinària a la UAB.

docents: "L'Autònoma aprecia molt més la societat catalana, i això que jo estic potenciant la seva imatge. La seva mentalitat és massa tancada i, a més, les lleis de les universitats públiques no afavoreixen els estrangers". En canvi, per a altres professors, la UAB ha esdevingut l'oportunitat d'integrar-se de manera productiva en la societat catalana. De fet, molts arriben a Catalunya sense tenir consciència que el català és una llengua tan viva. Després de molts anys estudiant la cultura i la llengua hispàniques, quan Minkang Zhou va arribar a Sants des de Madrid, ara fa 13 anys, la primera sensació va ser que Catalunya era una país estranger: "recordo que el primer dia tenia una reunió, i em van dir que era a dos quarts de tres. Clar,

Cadascú descriu el caràcter dels catalans d'una manera. Tots, però, reconeixen que se'ls va fer brusca l'adaptació.

la meua traducció va ser *les tres i mitja* i quan vaig arribar la reunió ja havia acabat. Aleshores vaig decidir estudiar català, la cultura, la política i la història; llavors, ja entens la sensibilitat especial dels catalans."

Qüestió de caràcter

Sensibilitat especial, tracte fred i impersonal, estranyesa, desconeixement, falta d'interès, tancament. Cada un descriu el caràcter dels catalans d'una manera. Tots, però, reconeixen que se'ls va fer brusca l'adaptació. "Hi ha una dita popular que diu que els amics es coneixen en les desgràcies i en les situacions difícils, i això passa aquí. Pareixen tancats, però només fins que els arribes a conèixer bé", explica Abu-Sharar. L'anècdota de Minkang Zhou torna a

ser molt divertida: "Quan ja duia 3 anys aquí, un dia va venir un amic xinès a visitar-me a casa. Jo no hi era, i llavors ell va demanar a la veïna si a l'edifici hi vivia un xinès. La dona li va contestar que no, que s'havia equivocat, que només coneixia un japonès. Fa deu anys, el contacte era molt limitat, ara la immigració ja és més acceptada i, per exemple, ara ja em comunico amb la veïna, i ja sap que sóc xinès i no japonès". A part d'aquesta difícil adaptació, hi ha conflictes encara més durs. Com els que viuen els estrangers en el seu interior, quan observen des de Catalunya el que està passant als seus països d'origen. La Sashka Krtolica, que estudia Comunicació Audiovisual a la UAB, va arribar a Catalunya fa vuit anys. Va haver

de fugir de Sarajevo amb un grup de refugiats i les seves arrels ficades dins de dues maletes. “Perds la teva llar, arribes a un país estrany, no t’accepten, no tens res, tot d’una ets pobre i no entens res, ets petita i veus que els teus pares no són deus que ho puguin solucionar tot, Espanya promet molt i el dia de demà mai no arriba, i els teus pares ho passen fatal, venen loteria, pinten i cusen en una fàbrica per 200 pessetes l’hora...”. La mare de Sashka era enginyera a Sarajevo, ara neteja cases. “I persona que et parla en català, persona que odies. Vens d’un país on hi ha guerra pel nacionalisme i aquí veus un nacionalisme, no ho pots entendre...”.

Fugir per ajudar

“Si dic que sóc bosniana, primer em demanen què tal durant la guerra, i després em diuen: “oh, pobreta, que és de Bòsnia...”, explica Alma Prelió, imatge de l’associació de Voluntaris per Bòsnia. Gràcies a una beca de Cooperació de la UAB amb la Universitat de Tuzla, n’Alma estudia a l’Autònoma un màster de Pertorbació del Llenguatge i l’Audició, per poder ajudar després als nins sords del seu país: “Ara a Bòsnia no hi ha guerra, conviuen els ortodoxos, els catòlics i els musulmans, la situació va bé, però hi ha crisi econòmica, no hi ha feina... és necessari treballar per a la integració de les persones amb disminucions”.

La professora argentina Ana María Gargatagli va emigrar a Catalunya el 1976. El motiu, el cop d’estat. L’arribada, un moment d’apertura social, quan acabava el franquisme. En canvi, les raons de Minkang Zhou van ser totalment acadèmiques. Així i tot, “per a un xinès intel·lectual, que aprecia cada vegada més la democràcia i la llibertat, és un contrast molt fort

■
És només immigrant el de pell més obscura? O és l’anglès només estranger, o guiri, i no immigrant?

Evolució dels estudiants estrangers a la UAB (No Erasmus)

entre sistemes polítics, ja que a la Xina, tota forma de fer i de ser és sota la dictadura”.

Més difícil és pel professor Hesham Abu-Sharar, que ve d’un dels països més complicats de tot el món: Palestina existeix com a terra, però no com a estat. Com tots els estrangers residents a l’Estat sap que, d’alguna manera, forma part de la cultura espanyola, tot i que el seu esperit és palestí. Un esperit que es debat entre la seva realitat i la realitat de bombardejos que viuen els seus compatriotes: “És encara més difícil estar aquí, perquè saps que no estàs en perill però et sents incapaç de fer alguna cosa”. Per a Abu-Sharar, somiar en un Estat palestí lliure és somiar en tornar a la seva terra. La nostàlgia mai mor, viu dins de cada persona. Entre Espanya

Són pocs els estrangers que poden aconseguir alguna beca per residir al país d’adopció.

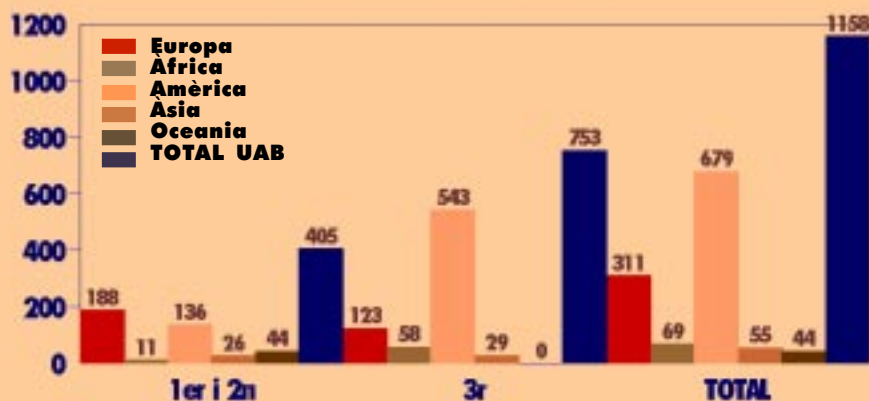
i el Marroc, només 14 quilòmetres de distància entre dos continents, entre dos països, entre dues cultures, entre dues religions. Molta diferència en tan poca distància, reflexiona Hassan Bidar. Llavors, tornar? Creuar el bassiot de retorn a casa? Molts ho desitgen, però molts no poden, no tindrien feina, no tindrien diners.

Creuar el bassiot

Són pocs els estrangers que poden aconseguir alguna beca per residir al país d’adopció i per creuar el bassiot de retorn al d’origen. Julien Adhepean, el doctorand de Costa d’Ivori, és dels que ha tingut sort: té una beca de l’Agència de Cooperació Espanyola i quan acabi el màster tindrà feina al seu país. Cada any arriben un mínim de

Nombre d'estudiants estrangers per cicles (No Erasmus)

Apropar cultures

A part d'aquesta facilitat per relacionar-se amb professors i estudiants estrangers de tots els continents, la UAB ofereix un ampli ventall d'assignatures que serviran a l'alumne per conèixer altres cultures. Matèries com *Llengua i cultura portugueses contemporànies*, *Literatures africanes*, *El món arabomusulmà contemporani* o *Societat i cultura a la Xina*, la majoria d'elles de lliure elecció, aporten el seu gra de sorra cap a una universitat més plural. Entre aquestes assignatures de lliure elecció, mereixen una especial recomanació les del Centre d'Estudis Internacionals i Interculturals, com és *Introducció al pensament xinès*: tots els secrets de la filosofia oriental, des del confucianisme fins el budisme, contraposats amb la visió occidental.

30 llatinoamericans, i uns quants més d'altres orígens, per fer el doctorat amb una beca d'aquesta institució, cosa que suposa rebre 120.000 pessetes al mes.

Però, a part dels llatinoamericans, dels marroquins i dels bosnians, que són els col·lectius més *homogenis* al campus, els altres arriben de manera individual. Solen subsistir per si mateixos, només alguns reben ajuts de l'Associació de Cooperació amb el Món Àrab, del departament pel qual investiguen o de la Comissió Autònoma Solidària. Aquest organisme, juntament amb el Vicerectorat d'Estudiants, és l'encarregat de distribuir els fons procedents del pressupost general destinats a cooperació internacional, convocant ajuts per a la matrícula de Doctorat dels estudiants que provenen de països en

vies de desenvolupament o en conflicte bèl·lic.

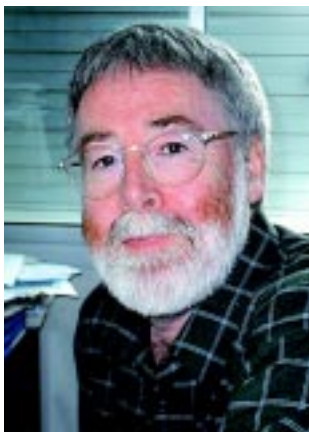
A nivell individual, i amb força restriccions, els universitaris poden adreçar-se també a la Comissió Autònoma Solidària. Durant el curs passat, van rebre ajut un total de 29 estudiants procedents de Bòsnia (7), Marroc (6), Cuba (4), Algèria, Guinea Equatorial, Mèxic i els territoris ocupats de Palestina (2), i Colòmbia, Veneçuela, Armènia i Moçambic (1). Els que no tenen una cobertura econòmica es pagaran l'estada de la seva butxaca, alguns tindran veritables dificultats i malviuran amb feines que voregen la legalitat.

Estrangers o immigrants?

Alguns es tancaran amb els seus apunts, però d'altres es relacionaran més, amb catalans o amb més immigrants. La Facultat de Traducció i Interpretació n'és una clara mostra de com s'han format petits grups culturals. A l'Edifici d'Estudiants també s'han format diverses associacions d'aquest tipus.

Els diferents grups culturals de la UAB tenen tota la representativitat que volen, ja que no hi ha cap porta tancada. El perill, però, és que es passi de les gotes d'oli als guetos de comunitats immigrants. La convivència no es pot limitar a una o altra associació: cal acceptar-ho i cal valorar la riquesa del fet diferencial, demanen immigrants europeus i estrangers tercermundistes. Perquè, al cap i a la fi, és només immigrant el de pell més obscura? O és l'anglès només estranger, o *guiri*, i no immigrant? Estrangers, immigrants, occidentals, tercermundistes, europeus, orientals, *guiris*, persones. Ara, a l'Autònoma, pots plantejar-te les relacions interpersonals entre catalans i estrangers. Relacions tancades o relacions obertes: tu tries ■

Neus Jordi

MATÍAS ESCUDERO

■ **Sean Golden**
Professor del Departament
de Traducció i Interpretació

Sota la influència d'Orwell

Vaig arribar aquí fa 16 anys, procedent de la República Popular de la Xina, on havia viscut i treballat els 3 anys previs. Havia anat a viure i a treballar a la Xina perquè una universitat privada als EUA havia rescindit el meu contracte per "ensenyar marxisme i no pas literatura", com deia el deganat responsable. En efecte, ensenyava marxisme i literatura, però les bases teòriques del meu ensenyament de la teoria de la literatura eren més maoistes que marxistes. Per aquesta raó, anar a la Xina em va semblar la resposta més raonable.

A la Xina les meves interpretacions de les teories marxistes tampoc no van acabar d'agradar a les autoritats, i van advertir als meus estudiants que no féssin cas als "marxistes europeus heterodoxes". A més, la meua experiència en carn pròpia del

gran contrast entre la teoria maoista que defensàvem des d'Europa i la pràctica maoista *in situ* em va obligar a fer una profunda revisió de les maneres més adients de "transformar el món", que era l'encàrrec que Karl Marx havia transmès als intel·lectuals.

A la Xina vaig entrar en contacte amb la comunitat d'estrangers hispanoparlants, i vaig aprendre l'espanyol. Per raons personals, quan vaig marxar de la Xina vaig venir a viure a Espanya. En el moment d'elegir on viure a Espanya, vaig elegir viure a Barcelona, sota la influència del llibre *Homenatge a Catalunya* de George Orwell. Per sort meua, hi havia una plaça d'ensenyament d'anglès lliure a la llavors Escola Universitària de Traductors i Intèrprets (EUTI). Poc temps després vaig entrar a formar part de l'equip de direcció d'aquell centre, i des de llavors sempre he estat implicat d'una manera o d'una altra en la política acadèmica de la UAB. Així que puc dir que la

entorn de treball de la universitat m'ha permès desenvolupar una carrera professional rica

meua experiència a la UAB ha estat majoritàriament positiva. L'entorn d'aquesta universitat m'ha permès desenvolupar una carrera professional rica i he pogut contribuir al desenvolupament de la pròpia universitat. La tradició progressista i d'esquerres de l'Autònoma no ha qüestionat ni castigat la meua ideologia, i el fet que no sóc d'aquí no ha interferit en la meua feina. Algunes veus minoritàries de la comunitat sí que han destacat el fet que no sóc d'aquí quan posaven en qüestió la meua

situació a la UAB, però sempre han estat veus minoritàries. Tampoc no sóc jo l'única persona que no és d'aquí que ha pogut participar activament en el govern de la universitat. L'estat espanyol és un altre problema. Des del punt de vista

estrictament formal, a partir de l'adhesió d'Espanya a la UE l'any 1986, jo no sóc estranger aquí perquè sóc ciutadà d'Irlanda, que és un estat membre de la UE.

Per tant, tinc el dret de viure i treballar a qualsevol altre estat membre de la UE. Tot i així, la legislació espanyola posa pegues constantment a la presència permanent i en condicions d'igualtat de professors no espanyols a la universitat espanyola. Els primers anys havia de fer cua a les sis de la matinada a la Plaça d'Espanya per trametre permisos de residència de treball. Ara els tràmits burocràtics són més fàcils. Parlar català i adaptar-me a la cultura catalana —sense deixar de ser irlandès— no em costa res, però de tant en tant, quan veig el tractament que rep el *guiri* a programes populars com *La cosa nostra* o *InForMal*, em pregunto si l'entorn de la UAB és una excepció i si la societat en general és tan poc xenofòbica com professa ser.

■ **Jean-Bosco B. Botsho**
Estudiant de Doctorat en Dret

Un tresor sacrificat

Un proverbi dels meus avantpassats, els mongo del Congo-Kinshasa, diu: "Si arribes a un poble on tothom balla amb un sol peu, balla amb un sol peu!" Aquest adagi fa de l'adaptació un imperatiu, quan hom es troba en un lloc on se segueixen costums diferents dels propis. Però, no es tracta d'una senzilla adaptació: s'ha de *ballar*, és a dir integrar-se. I no pas integrar-se de qualsevol manera: l'estranger ha de *ballar* de veritat, és a dir esdevenir *animador* del *joc* de la societat. El concepte d'adaptació contingut en el nostre proverbi mongo eleva, doncs, la participació de l'estranger a la categoria de condició i d'expressió de la seva integració.

Som a molts anys llum de la integració dels immigrants originaris dels països pobres de què vaig sentir a parlar d'ençà

de la meua arribada a Europa el 1980. La integració dels estrangers concebuda aquí s'identifica amb una operació amb direcció única: els immigrants del Tercer Món, designats tots sota l'etiqueta de «persones de cultures estrangeres», han d'assimilar la cultura occidental. Partint d'aquest postulat reductor, hom arriba a diverses aberracions. Entre les aberracions més greus hi ha el sacrifici dels immigrants del Tercer Món més preparats per a integrar-se a Europa: els estudiants.

En efecte, els estudiants procedents dels països pobres disposen d'una cultura occidental sovint adquirida a costa de molts anys d'abnegació exemplar. A títol d'exemple, els programes de cursos de les escoles i de les universitats africanes estan plens d'assignatures sobre la civilització, la política, l'economia, etc. del continent dels antics colonitzadors: Europa! Entesos insospitats de la cultura europea, els estudiants del Tercer Món n'esdevenen els agents

efectius quan adquireixen l'estatut "d'investigadors". Llavors, els més brillants d'entre ells contribueixen de manera innegable a l'enriquiment científic d'Europa.

Però, ja siguin senzills estudiants, ja investigadors d'alt nivell intel·lectual, l'existència dels estudiants originaris del Tercer Món s'assembla a una cursa tan plena de dificultats que l'èxit escolar apareix com una missió impossible. Quins sofriments perquè l'estudiant del Tercer Món trobi un pis de lloguer: els propietaris exigeixen el

full de nòmina, i una paga i senyal de dos o tres mesos! El nostre estudiant també és sotmès a una dura prova en les seves relacions amb l'Administració estatal. Ha de saber ser un *stakhanovista* de la resistència quan es tracti de fer cues interminables davant els

edificis de determinades institucions públiques. L'estudiant ha de convertir-se en un veritable acròbata de l'angoixa quan, per exemple, encara no té les 700.000 pessetes sense les quals el Govern Civil espanyol no li renovarà la seva targeta d'estudiant.

Què s'ha de fer davant el dolorós destí dels estudiants del Tercer Món a Europa? En la perspectiva d'una integració basada en la participació dels immigrants, la universitat ha d'implicar-se més a posar en evidència el paper que els estudiants d'ultramar fan o poden fer com a inspiradors de la civilització europea. Per això, la mateixa universitat haurà d'estar més a l'aguait del geni dels seus membres originaris dels països pobres.

D'aquesta manera, les nostres *alma mater* compliran més fidelment la missió a què es refereix la seva denominació: universitat, horitzó que s'obre a la civilització de l'Universal.

Is estudiants dels països pobres disposen d'una cultura occidental adquirida a costa d'anys d'abnegació

■ NOTÍCIES

■ **Postgrau sobre comunicació dels conflictes**

La Comunicació dels conflictes i la Pau és el títol de la diplomatura de postgrau que ofereix el Departament de Periodisme a partir de febrer de 2001. La diplomatura, coordinada pels professors i periodistes Xavier Giró i Antoni Castel, va adreçada als llicenciats en periodisme o altres ciències socials, a professionals d'aquests camps i a persones no titulades interessades en aquest àmbit. En el postgrau, que té una durada d'un quadri-mestre, hi participen reconeguts docents i investigadors sobre conflictes.

Més informació:

Xavier.Giro@uab.es

Antoni.Castel@uab.es

■ **Trobada europea de joves Taizé 2000-2001**

Entre el 28 de desembre i l'1 de gener, milers de joves de tota Europa arribaran a Barcelona i rodalies per participar a la trobada europea de la comunitat ecumènica de Taizé. La UAB s'ha posat en marxa per difondre aquest encontre així com la possibilitat d'acollir joves a casa. L'acolliment no requereix cap mena de lligam amb l'Església tal i com ho demostra la dada que a Milà, de 90.000 joves participants, el 70% va ser acollit per famílies no practicants.

Més informació:

935811342 o al 932431140

<http://www.taize.fr>

barcelona@taize.fr

■ **Curs d'autodefensa per a dones**

El col·lectiu antisexista Dolça Lluita organitza un taller d'autodefensa per a dones. És un taller gratuït i tindrà lloc tot l'any. Les inscripcions es fan al local R-115 de l'Edifici d'Estudiants.

Més informació:

935811342

Gaudir de la ciència fent tota mena d'activitats

Gaudim la ciència

La 5ª Edició de la Setmana de la Ciència, celebrada el novembre, va captar l'atenció dels estudiants interessats en els últims avenços

Els estudiants, personal administratiu i professors han tingut l'oportunitat de gaudir de la ciència durant una setmana, en la qual han pogut veure exposicions de bolets, visitar museus, assistir a conferències i xerrades i fins i tot tafanejar en les caves Freixenet.

Sota el lema *Viu la Ciència!*, la Setmana de la Ciència pretén acostar la comunitat científica al públic en general, i viceversa. Una vegada més, s'ha intentat apropar dos móns que en ben poques ocasions tenen la oportunitat de trobar-se: la ciència i la societat. L'objectiu: millorar la cultura científica dels ciutadans per tal que puguem valorar millor els avenços amb els quals ens trobem cada dia, com ara els aliments transgènics, el genoma humà o la popular ovella Dolly.

Les activitats es fan servir per aconseguir els objectius de la comissió organitzadora, de la

qual formen part totes les universitats i centres d'investigació de Catalunya, entre elles la UAB.

Els interessats en la ciència van poder assistir a les jornades de portes obertes, dintre les quals es van incloure visites a museus i altres entitats, exposicions i demostracions. També van poder assistir a les conferències i jornades (taules rodones, cursos, seminaris, col·loquis) sobre els aspectes més rellevants de l'investigació.

Per últim, van poder realitzar activitats de diversa índole, com excursions, itineraris mediambientals, concursos, tallers, observacions astronòmiques, audiovisuals, pel·lícules, presentacions de llibres... En definitiva, unes jornades molt completes per gaudir de la Ciència, que van captivar nombrosos estudiants ■

Loli Jiménez

MATÍAS ESCUDERO

Una mirada a l'Àfrica

La mirada de Kim Manresa sobre la quotidianitat africana es pot veure a la UAB durant un mes. Un total de 40 fotografies en blanc i negre preses per Manresa durant dos anys de viatge per 34 països africans s'exposen a la estació de FGC de l'Autònoma amb el títol *Àfrica, escolta la seva veu*.

Formen part d'una campanya de sensibilització duita a terme per Mans Unides amb l'objectiu de "fer veure la vida cultural d'un continent que momés és notícia als mitjans de comunicació quan hi ha una guerra", assegura el responsable de l'exposició, Daniel Ortiz.

Acompanyen les fotografies textos breus, gràfiques i mapes informatius fets per l'antropòleg i africanista David Serra, que viatjà amb Manresa durant els dos anys per Àfrica. Permeten entendre millor la realitat africana on l'esperança de vida es troba en els 51 anys i 170 nens i

nenes de cada mil moren en els primers cinc anys de vida.

Les dades són comparatives. D'aquesta forma veiem que per cada 100.000 habitants a l'Àfrica subsahariana hi ha 9 metges mentre que a l'Estat espanyol n'hi ha 381. Unes desigualtats que evidencien la situació que es viu a Àfrica on "el colonialisme europeu, el comerç desigual i el deute extern no han donat cap oportunitat als africans de construir el seu propi camí cap a un desenvolupament sostenible i unes condicions de vida dignes", com assenyalen les Nacions Unides. La UAB és la única universitat de Barcelona on s'ha portat aquesta exposició itinerant. Segons Ortiz, "és un espai especialment bo perquè la gent jove és més oberta i aquí es preparen professionals que poden canviar les estructures injustes"

Quaranta fotografies de Kim Manresa mostren el dia a dia d'un continent africà que disposa de "molts recursos naturals i alegria de viure" però en el qual "el deute extern bloqueja el desenvolupament".

Joana Panadés

■ Dol per l'assassinat del professor Ernest Lluch

Amb aturades i minuts de silenci, les universitats catalanes van expressar la seva condemna a l'assassinat del professor Ernest Lluch, brillant economista, polític compromès i home de diàleg i pau. La redacció de la revista *El Campus* vol unir-se al dol de la família Lluch i manifestar el seu rebuig a tota mena de violència.

■ Aprofundir la situació del continent més pobre

Per clausurar l'exposició *Àfrica, escolta la seva veu*, els dies 13 i 14 de desembre es durà a terme un cicle de conferències i tallers a l'auditori de la Facultat de Lletres, en els quals es discutirà sobre la situació actual d'Àfrica, el continent més pobre i endarrerit. Intervindran el fotògraf Kim Manresa, el professor Francesc Escribano i el president del Centre d'Estudis Africans (CEA), Rafel Crespo, entre d'altres.

■ Vocabulari en català de Dret Administratiu

El Gabinet de Llengua Catalana ha publicat un Vocabulari de Dret Administratiu, que forma part de la col·lecció *Vocabularis bàsics*. El llibre pretén donar resposta a les nombroses preguntes que es poden plantejar els docents, investigadores i estudiants de la disciplina. La col·lecció està integrada per varis llibres de suport a la docència que recullen el termes bàsics de les diverses disciplines que s'imparteixen a l'Autònoma.

Més informació:
935812024

■ **Descobreix el secret d'Arthur Andersen**

En el marc del Fòrum Joan Oliu i amb la col·laboració del Programa de Cooperació Educativa Universitat-Empresa i el consell d'estudiants, el deganat ha organitzat durant el present curs acadèmic una sèrie de conferències i presentacions d'empreses. Dins d'aquest cicle s'inscriu la conferència *Estratègia d'Arthur E. Andersen* que durà a terme Manuel Alias, el dijous 14 de desembre a les 12h. a la Facultat de Ciències Econòmiques.

Més informació:
Ignacio.Forcen@uab.es

■ **Curs de redacció en anglès per a guionistes**

Amb l'objectiu d'ajudar als futurs guionistes o als que ja ho són a competir en el mercat internacional de cinema, el Servei d'Idiomes Moderns ha organitzat un Curs de redacció de Guions Cinematogràfics en anglès. La durada d'aquest curs serà de 30 hores i les classes estaran formades només per 15 alumnes que tinguin un nivell d'anglès mitjà-alt. Es preveu que comenci a partir de març o abril del 2001.

Més informació:
José Ygoa, del SIM.
935811325

■ **Debats sobre l'obra de Pere Calders**

L'obra de Pere Calders va ser analitzada el 16 i 17 de novembre a la Facultat de Filosofia i Lletres, en un simposi internacional que va reunir a destacats investigadors de l'autor de *Cròniques de la veritat oculta*. Les jornades complementen l'exposició *Calders. Els miralls de la ficció*, que es pot visitar al CCCB fins el 28 de gener de 2001.

El bàsquet, un esport espectacular, és un dels preferits dels universitaris

Els estudiants comencen a **suar** la samarreta

Els jugadors de futbol 7, futbol sala i bàsquet han començat les lligues esportives que s'estendran fins a mitjans de març.

El SAF ha començat la temporada esportiva amb les lligues de futbol 7, futbol sala i bàsquet. Durant el primer mes i mig de classes els universitaris han tingut temps de decidir a quin esport volien participar i de formar l'equip amb el qual pensen suar la samarreta.

No és cap novetat que sigui el futbol l'esport amb major nombre de participants. Així doncs, en aquesta temporada hi ha quatre grups de futbol 7: tres formats per vuit equips i un altre format per set. Aquests equips juguen tres dies a la setmana, dimarts, dimecres i dijous, de 12h a 14h, excepte els dimecres que es perllonga fins les 15h.

Equips mixtes

Pel que fa al futbol sala, hi ha tres grups: dos de vuit equips i un de set, que juguen també tres dies a la setmana, dilluns, dimecres i divendres de 12h a 15h. Per últim tenim el bàsquet, que es diferencia de la resta de lligues perquè els equips que hi participen són mixtes i s'agrupen en dos grups de set equips

cadascún. Si voleu veure'ls jugar ho podeu fer els dimarts i els dijous de 12h a 15h.

La fase regular de les lligues s'estén fins el 19 de gener, tot just abans dels examens, que és l'únic *descans* que tenen els esportistes. Un cop acabats els examens es retorna a l'activitat esportiva la tercera setmana de febrer.

I per si hi ha hagut algun encontre no celebrat, els partits aplaçats es poden disputar durant la setmana del 22 al 26 de gener. A mitjans de març arriben les esperades finals i és quan es premiaran als primers i segons equips de cada lliga amb una copa. Ens falta descobrir quin lloc de la UAB és l'escollit per anar a celebrar el triomf.

I, si a més, el que voleu és participar als campionats de Catalunya teniu la possibilitat de fer-ho en els següents esports: futbol onze (masculí), futbol 7 (femení), futbol sala (masculí i femení), voleibol (masculí i femení) i bàsquet (depèn del nivell) ■

Laia González

La nova **Hemeroteca General** es fa esperar

MATÍAS ESCUDERO

Més de mig any falta encara per poder gaudir de les noves instal·lacions de l'Hemeroteca General, situada a la Plaça Cívica. Les obres es troben en la primera fase, que comprèn la construcció de l'entrada i una sala d'estudi a la planta zero, la mediateca a la segona, la biblioteca a la tercera i l'hemeroteca a la quarta.

Actualment, s'està treballant en l'interior de l'edifici, realitzant les tasques de compartimentació, cablejat i localització dels punts de connexió i les preses de corrent en les diferents plantes, que ronden els 900 m² cadascuna.

De fet, les obres, iniciades l'octubre del 1997, han patit un retard considerable a causa de problemes tècnics en el disseny de l'equipament que alhora van provocar un augment del pressupost previst inicialment.

Aquest increment de la inversió suposarà, a més, un endarreriment en l'execució de la segona fase, durant la qual s'habilitarà la primera planta i el dipòsit principal. La finalització de l'edifici es durà a terme amb els diners que proporcioni el Pla Plurianual d'In-

versions que destina la Generalitat a les universitats per grans despeses en funció del seu creixement.

Malgrat que l'edifici no estigui completament acabat, s'espera que les plantes on es traslladin l'Hemeroteca General i la Biblioteca de Ciències de la Comunicació ja funcionin pel curs 2001-2002 ■

El nou edifici de l'Hemeroteca General s'eixeca a la Plaça Cívica.

Aroa Casas

■ **Trobades Matemàtiques UAB-Secundària**

El Departament de Matemàtiques organitza el cicle Trobades Matemàtiques UAB-Secundària. En les reunions s'oferirà un ampli espectre de temes matemàtics a l'abast dels estudiants de batxillerat per a què puguin servir per a la realització dels seus treballs de recerca i també com a fòrum d'intercanvi d'experiències entre el professorat de l'ensenyament secundari. L'acte de presentació de les Trobades tindrà lloc el dia 19 de desembre a les 18 hores a la Sala de Gaus de la Facultat de Ciències.

Més informació:
935811467

■ **Millora la connexió Internet amb els EUA**

La línia de connexió d'Internet ha passat de 45 a 155 Mbps i per primera vegada es poden obrir sessions RealVideo amb pèrdues inferiors al 1%. També s'ha anunciat la implantació d'una nova xarxa acadèmica europea similar a la Internet2 nordamericana. La iniciativa forma part del programa de la Comissió Europea per abaratir l'accés a Internet, accelerar l'implantació del comerç electrònic i avançar cap a l'administració *on line*.

■ **Qüestionat el Nobel de la Pau a Kissinger**

La Càtedra UNESCO sobre Pau i Drets Humans ha enviat una carta a la Fundació Nobel en la qual es demana que es retiri el Nobel de la Pau atorgat l'any 1973 a l'exsecretari d'Estat nordamericà Henry Kissinger. En la carta, la Càtedra lamenta que algú que està considerat com el responsable d'importantes violacions dels drets humans segueixi ostentant el títol.

■ **Trobada per la pau al Mediterrani**

Professors d'universitats de països del Mediterrani van reflexionar sobre la diversitat cultural en unes jornades celebrades a la Casa de Convalescència a finals de novembre.

El príncep El Asan Bin Talal, de Jordània, va demanar als europeus que donin suport a l'entrada del "vell Orient Pròxim en el nou món". Aaron Ben Zee, de la universitat de Haifa, va assegurar que no es pot tornar al passat.

■ NOTÍCIES

■ **Cicle sobre teatre de postguerra**

Fins al 25 de maig de l'any vinent tindrà lloc un cicle de xerrades sobre el teatre universal de postguerra. El millor teatre vist pels especialistes: Jean-Paul Sartre, Samuel Beckett i Joan Oliver. També podrem gaudir fins a l'1 de juny d'una mirada diferent i personal al món poètic de Salvador Espriu i Jaime Gil de Biedma en el marc d'un cicle de debats sobre la poesia de la postguerra.

Més informació:

Cultura en Viu

www.blues.uab.es/cultura

■ **Postgrau en Traducció Jurídica**

El Departament de Traducció i Interpretació, en col·laboració amb el Col·legi d'Advocats de Barcelona, organitza un postgrau en Traducció Jurídica, adreçat a diplomats o llicenciats que comptin amb un profund coneixement tant de la llengua estrangera com de la llengua materna a la qual es traduirà. El curs, eminentment pràctic, està dividit en dos blocs, un d'assignatures comunes i un altre d'optatives que l'alumne pot escollir en funció del seu perfil acadèmic.

Més informació:

Javier.Vico@uab.es

935811376

■ **Mestratge en Tecnologies d'informació geogràfica**

La 3ª edició del Mestratge en Tecnologies de la Informació Geogràfica actualitza els continguts en resposta a les demandes dels professionals. El curs, organitzat pel Departament de Geografia, comença el gener de 2001 i acaba el desembre del mateix any.

Més informació:

935811891

mtig@wsligi4.uab.est

Les obres del nou edifici finalitzaran el segon semestre acadèmic.

Edifici per a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria

La llicenciatura d'Informàtica i les Enginyeries d'Electrònica i Química ja tenen un nou edifici. El trasllat va començar el 16 de novembre. Amb aquesta instal·lació les esmentades titulacions milloren molt la seva dotació en materials i serveis.

La iniciativa de construir una nova facultat, situada a prop del Centre de Càlcul, el Centre de Microelectrònica i el SAF, va sorgir del Rectorat de la UAB amb l'objectiu de potenciar la nova tendència laboral de les enginyeries.

Ja fa dos anys que van començar les obres per a construir aquest nou edifici. Els interessats són a prop de 1.700 estudiants: 100 d'Enginyeria Electrònica, 200 d'Enginyeria Química i 1.400 de la llicenciatura d'Informàtica. La primera fase de les obres ja ha finalitzat. El trasllat al nou edifici es produirà en diverses fases. El 16 de novembre s'han traslladat, la part corresponent a aules de classe, així com la secretaria. Per al segon semestre, es preveu que ja estigui funcionant perfectament la part d'aules d'informàtica (actualment, s'estan instal·lant els equips), i s'hagi realitzat el trasllat de departaments.

Pel que farà als laboratoris, s'espera que conclouï la construcció a finals del segon semestre.

La totalitat de les obres no tenen una data de finalització concreta i fins que no arribi aquesta hi haurà certa quantitat d'aules, professors i laboratoris que continuaran en la Facultat de Ciències.

El Consell de Estudiants de l'Escola Superior d'Enginyeria (CETSE) valora la inauguració d'una manera positiva, però amb certes crítiques: "Per una banda ens sentim bastant contents amb la inauguració, i la millora a les aules i altres serveis, però d'altra banda, ens desagrada la idea que no s'hagi pogut realitzar tot l'edifici d'una vegada. El fet que s'estigui construint a fases provoca que manquem de certs serveis en nostra facultat i hagem de traslladar-nos a altres facultats i tinguem part de l'edifici encara en construcció" ■

Vicent Canet i Martínez

“Després de 22 anys és lògic que es revisi la Constitució”

Un dels principals experts sobre el franquisme i la transició, Borja de Riquer, creu que un quart de segle després de la mort del dictador encara queden coses noves a dir.

■ **Borja de Riquer**
Catedràtic d'Història Contemporània de la UAB

MATÍAS ESCUDERO

Borja de Riquer i Joan B. Culla han estat nomenats representants de la Generalitat com a experts per negociar amb Madrid el destí dels famosos arxius de Salamanca. S'hauran de veure les cares amb dos historiadors espanyols que defensaran el punt de vista de l'Estat.

Per què fa tant de temps que es parla dels arxius?

Es va perdre una ocasió perfecta als primers anys de la transició, quan van haver ofertes molt clares per part de Madrid de poder-se fer càrrec dels papers de Salamanca i no es va aprofitar. Això no es va fer per

manca de reflexos polítics dels dirigents d'aquí. Van badar notablement. Quan es va tornar a parlar del tema ja no hi havia les mateixes predisposicions, i ara ja s'ha intoxicat políticament, com una qüestió gairebé d'honor. Ara diuen “que ens roben el nostre arxiu!”, quan allà no hi ha ni un paper de Salamanca. Sembla, però, que el govern de Madrid està disposat a fer alguna concessió.

Què hi ha en aquests arxius?

Són els arxius requisats per les tropes franquistes a mesura que anaven avançant per territori republicà, per tant allà hi ha

“Dels arxius de Salamanca, veurem què és el que pot tornar a Catalunya, el qual serà bastant divertit”

un poti poti: moltes coses de la guerra civil, de la Generalitat, partits, sindicats, ajuntaments... però hi ha molta cosa que ni és del segle XX, sinó del XIX. Són arxius d'ateneus, partits o associacions que no tenen res a veure amb la guerra civil. Hi ha fons personals, de gent que els hi van requisar documents, llibres, correspondència, papers familiars...

El problema quin és? Els de Salamanca no saben quins papers tenien fins fa poc. S'han posat a ordenar-ho i han trigat deu anys, i encara no sé si saben què tenen.

Com veu les crítiques que reben els governs nacionalistes de Catalunya i el País Basc respecte a la suposada tergiversació que fan de la història en l'ensenyament?

Jo els diria aquesta gent que em diguin en quins llibres, quins capítols, quins textos i quins autors. A partir d'acusacions concretes basades empíricament, podem parlar, sinó és fer volar coloms. El que a mi em sobta és que aquesta gent que ara és tan primmirada, començant per la mateixa *Real Academia de la Historia*, a l'època que aquí teníem una dictadura, mai van aixecar la veu per protestar pel tipus d'informació que explicaven els llibres d'història. Una gent que va tolerar el falsejament de la història que es va fer durant l'època franquista no està avui legitimada per aixecar la veu. Haurien d'haver protestat llavors.

El famós informe de l'*Academia* en què feien certes acusacions falses, el van haver de rectificar, dient que en els textos de Catalunya no havien trobat res. A què estem jugant? Això és molt poc seriós. Si no hi ha proves, s'està fent pura demagògia

Història d'una cronologia

La història s'interpreta?

Evidentment. La història no és una simple relació de dades. Parteix d'una informació que es processa i després s'interpreta i se'n treuen conclusions, si no, de poc ens serviria la història. La història no és una simple cronologia, ja que serveix per interpretar, per entendre la situació del present, com s'ha produït aquesta situació, on ha arribat, on és i per què.

Com s'hauria d'ensenyar la història a l'estat espanyol?

S'hauria d'explicar als alumnes una qüestió tan bàsica com per què en aquest moment hi ha

■ **"La Real Academia de la Historia, durant el franquisme, mai va protestar sobre la història tergiversada que s'ensenyava llavors"**

diferents identitats. Per què hi ha uns ciutadans que se senten catalans, alguns catalans i espanyols alhora... és a dir, com s'ha arribat a això? No hi ha gaires estats a Europa que tinguin aquesta pluralitat d'identitats, i precisament per això s'ha d'explicar. I s'ha d'explicar perquè la gent ho assumeixi, ho valori, que vegi que és una riquesa cultural. Els llibres de text haurien d'anar per aquí, i això implica per part de molta gent rectificar certes posicions exclusivistes, de pensar que aquí només hi ha una única tradició històricocultural, la castellana, i que les altres són anomalies.

Cada vegada més, els adolescents viuran el tema de la pluriculturalitat, sobretot ara que vindran totes les emigracions i ens hem d'acostumar a la cultura de la diversitat. Des de la tolerància, sense renunciar a res però acceptant allò que és diferent. Estic segur que els adolescents ho

"Les identitats es construeixen, no són permanents, es reforcen o s'afebleixen", comenta De Riquer

entenent molt bé. Qui no ho entén són alguns adults...

Està demostrat que Catalunya va ser i és una nació?

Hi ha hagut un procés social i cultural que ha acabat en què una part important dels ciutadans d'aquell país consideren que el seu país és una nació, que també podia no ser-ho. Les identitats es construeixen, no són permanents, es reforcen o s'afebleixen. La identitat catalana podia haver desaparegut. Ha desaparegut o s'ha esmicolat a molts llocs. Són resultat de processos històrics. Catalunya és una nació en tant que hi ha una immensa majoria de ciutadans que se senten catalans. Podrien no sentir-s'ho. Aquesta és la riquesa de la història. Els sentiments identitaris evolucionen, s'enforteixen, s'afebleixen, a vegades estan al voltant de la lluita per la llengua, a vegades es pot perdre la llengua i no perdre la identitat, com en el cas dels irlandesos.

■
**"Els adolescents
viuran cada
vegada més
el tema de la
pluriculturalitat;
sobretot
ara, que vindran
totes les
emigracions
creixents,
i ens hem
d'acostumar
a la cultura
de la diversitat"**

Catalunya és més nació ara que fa cent anys?

Ara hi ha una identitat nacional més arrelada. El sentiment identitari es polititza i madura fins a esdevenir nacional a finals de segle. Abans el catalanisme era una causa de quatre gats i va arribar a ser una causa política amb incidència a la vida pública. Fa 150 anys no hi havia catalanisme, se sentia la catalanitat, que no és el mateix que el catalanisme polític.

I el cas de l'estat espanyol?

Es va construir una identitat nacional espanyola dins del marc del liberalisme, el problema és que es va imposar la tendència que negava la possible pluralitat que identificava exclusivament Espanya amb la tradició políticocultural castellana. Tot el que no era castellà centralista de cultura única havia de ser marginat. Hi ha alguns sectors que van intentar defensar la idea d'Espanya

plural, com el republicanisme federal, que parlava d'estat descentralitzat i pluralitat de cultures dins d'un pacte polític democràtic. Aquests queden marginats, i s'imposa els de l'Espanya única, que ve de la tradició castellana dels Borbons, reforçada amb la idea d'estat liberal, l'únic estat centralitzat i amb una única identitat, que parla d'una Espanya antiga, fundada a l'època dels visigots o fins i tot abans, al voltant de la monarquia, la religió catòlica i la llengua castellana.

Com valora el procés de transició a Espanya?

És un procés en el que se sumen forces i febleses d'uns i altres. L'oposició tenia la força moral de la seva causa, defensaven la democràcia, les llibertats, l'autonomia o l'autodeterminació dels pobles, però no tenia la força política per imposar-les. Tenia simpaties socials creixents, però la immensa majoria de la

*"La transició
estRICTA va acabar
l'any 1982,
amb la victòria
electoral
socialista"*

gent no estava disposada a un altre enfrontament violent. El sector franquista era un sector en crisi, en descomposició, en el que començaven a aparèixer els reformistes, com ara Suárez, que per una banda tenien la força del poder, les institucions i els aparells repressius de l'estat, però la feblesa política que la seva causa era impresentable. El bloc franquista es va descompondre precisament perquè la transició no va ser violenta.

Com explica el vot a favor de la Ley de Reforma Política de 1976, en què s'autodissolien les Corts franquistes?

Va ser un suïcidi. Suárez va saber vendre amb molta habilitat als procuradors franquistes la necessitat de què o es feia la reforma des de les institucions del franquisme, pactant amb l'oposició, o es continuava amb l'immobilisme. Això sí que seria un suïcidi, que portaria a la via grega o portuguesa, on manaven

■
**"El bloc
 franquista
 es va
 descompondre
 precisament
 perquè
 la transició no
 va ser violenta"**

els generals fins a ser derrocats. El context europeu no ho permetria i seria un bany de sang que tard o d'hora s'enfonsaria. L'altre opció quina era, el trencament? Hagués estat pitjor perquè els haurien demanat comptes per tot el que havien fet. Calia ser prou intel·ligent per pensar que el franquisme estava esgotat. Més els valia dirigir-ho cap a una transició no traumàtica.

Ja s'ha acabat la transició?

La transició estricta va acabar el 1982, amb la victòria electoral socialista. És quan l'oposició puja al poder democràticament sense que passi res. De tota manera, jo diria que tenim una Constitució i un Estatut d'autonomia que són fruit de l'esperit de la transició. Per tant és relativament lògic que 22 anys després siguin objecte d'una revisió i segurament d'una reforma ja que responia a una situació que no és la d'ara. Tots els constituciona-

"Després de 22 anys, és lògic que es revisi la Constitució i l'Estatut, aprovats en un context que no és el d'ara"

listes saben que és una constitució amb moltes contradiccions, equívocs, capítols poc desenvolupats. El que també és cert és que modificar-la en època de majoria absoluta del PP, potser més val no fer-ho. S'ha de veure quin és el moment més adequat. Aquest seria quan s'hagués de consensuar entre forces polítiques sense majories absolutes.

Els reptes del catalanisme

En quin moment de la història es troba Catalunya ara?

Respecte al 1900, aquest país, com tota Europa, s'ha transformat radicalment per bé, tot i passar experiències traumàtiques segurament més violentes i costoses de la seva història, com la guerra civil, que ha estat el drama col·lectiu català més important de la nostra història. Això s'ha superat molt ràpidament. Avui en dia, déu n'hi do com estem. Anem cap a una cosa nova, que és la inserció europea, es plantejaran

tots els temes de la globalitat, no solament econòmica, sinó també política, social, cultural... i aquí tindrem reptes en els quals el catalanisme s'haurà d'adaptar a la nova realitat. El repte de la nova generació és adaptar-se a una Europa que actualment és diversa i que encara ho serà més

Com seran els historiadors del segle XXI?

L'historiador serà un senyor que des de casa seva agafarà l'ordinador, es connectarà a una xarxa informàtica on hi trobarà: tota la bibliografia del tema que vol estudiar, la relació d'arxius on hi ha la documentació, d'allà buscarà els arxius, trobarà els fons inventariats i fins i tot podrà accedir directament en pantalla als documents que hauran estat processats. Premerà un botó i li sortiran imprimits els documents que necessita. A partir d'aquí, contrastarà, interpretarà... ■

Jordi Castroviejo

Viure la **fe** entre agnòstics

Quines religions tenen més presència a Occident?

El catolicisme, el protestantisme i l'islam. A la universitat tenim tres col·lectius d'estudiants religiosos que segueixen una d'aquestes creences i treballen per fer-nos-les conèixer. La falta de devoció religiosa entre l'alumnat no els desanima a seguir propagant la paraula de Déu per un campus més aviat agnòstic.

“Els musulmans solem canviar de president quan aquest es mor, però el nostre grup ha decidit no fer-hi cas”, explica rient l'Omar El Idrissi, excoordinador de l'Associació d'Estudiants Marroquins de la UAB. Van fundar aquesta associació fa quatre anys i ja són una trentena.

A part de les seves pròpies particularitats, tant el grup catòlic, el protestant, com l'islàmic tenen funcionaments similars. Es troben periòdicament als seus locals de l'Edifici d'Estudiants i planifiquen les seves activitats. Realitzen conferències, seminaris, oracions, parades de llibres, trobades... Això dins l'àmbit material, però, ¿què distingeix aquests grups de la majoria de la gent?

La seva fe i la seva espiritualitat, que és, ni més ni menys, que una forma de vida que van elegir fa temps.

Es tracta de gent amable, tranquil·la, que li agrada parlar de la seva religiositat i a qui sap greu el materialisme cada cop més predominant en la societat. La majoria d'estudiants musulmans estan al darrer curs de la carrera o fent doctorat, sobretot en ciències.

L'Omar, que és matemàtic, es troba molt a gust a l'Autònoma. Tant ell com els seus companys marroquins no han trobat cap problema d'adaptació a Catalunya ni tampoc a la universitat. “Amb la gent de la facultat no solem parlar gaire del seu fet religiós, però quan es dona

alguna notícia com la d'El Ejido és inevitable fer-ho”.

Es queixen de la desinformació que els estudiants tenen sobre el món islàmic. “Pels mitjans de comunicació, només som notícia en temes d'atemptats terroristes, robatoris o immigració il·legal. El Magrib és molt més que això”. L'Omar explica que un intel·lectual d'aquí li va preguntar si al Marroc hi havia cotxes, “i això ofèn, eh?”.

■ **“Donem a conèixer el pensament de l'Església”**

Aquesta ignorància existeix també, però en menor mesura, respecte el cristianisme. Al campus tenim el SAFOR (Servei d'Assistència i Formació Religiosa), catòlics, i una secció dels Grups Bíblics Universitaris, de creences evangèliques.

L'Eduard Ribera, coordinador del SAFOR de la UB i la UAB, creu que la gent ha perdut el fet del sagrat, està molt instal·lada en les seves pròpies idees i no permet que li vingui ningú a ensenyar coses noves.

Ells treballen a llarg termini: “treballem força amb els professors, els estudiants són una població de pas, molt lliure, amb un compromís molt concret... no pots fer una planificació de cinc o sis anys”. No fan proselitisme: “donem a conèixer el pensament de l'Església, no demanem que sigui compartit, ni seguit... tant de bo ho fos!”. Davant del poc esperit religiós que tenen els estudiants, no es posen nerviosos perquè la gent vingui o no vingui, “una persona és suficient per continuar amb tot el que estem fent”.

Els evangelistes, que pertanyen als Grups Bíblics Universitaris, volen donar a conèixer el missatge de la Bíblia als estudiants. “No ens fa vergonya parlar de Déu amb la gent, però a vegades és difícil treure el tema.”

La Maria del Mar Pérez, com a cristiana evangèlica que és, pensa

■ **Segons l'Omar El Idrissi, “la immigració és una característica humana des de sempre, i això no ho pot parar ningú”**

■ **Els Grups Bíblics han portat cantautors a fer concerts al campus**

que “el cristianisme no és només una religió, és el fet de creure fermament que Déu existeix, que Jesús ha vingut al món per morir pels nostres pecats, i que tu vius una vida en conseqüència amb el que Déu vol per tu”.

■ **Cursos d'àrab per a estudiants catalans**

Com la resta de creients, opina que estem molt tancats en el tema religiós. “És com si les persones no volguessin responsabilitats. El fet de reconèixer que Déu existeix i que tu tens una responsabilitat davant d'ell, no tothom està disposat a assumir-ho”, declara Maria del Mar. Els marroquins, que es queixen

A la universitat hi ha tres col·lectius d'estudiants religiosos: catòlics, protestants i islàmics, que treballen per fer-nos-les conèixer.

de no rebre beques, realitzen cursos d'àrab per als estudiants catalans. Treballen conjuntament amb els sindicats o SOS Racisme en bastants temes, sobretot el de les protestes a la Llei d'Estrangeria aprovada fa unes setmanes pel Parlament espanyol.

L'Omar creu que el millor que podrien fer els governs occidentals per millorar les relacions amb el Magrib no és invertint allà, sinó aquí, en formació cultural sobre el món àrab.

L'Associació es vol donar a conèixer a tots els estudiants, perquè coneguin més l'islam i els valors que aquesta religió comporta. “Podem ensenyar als

catalans a ser més generosos”, diu en broma l’Omar.

Els evangèlics també fan debats sobre temes que afecten a tot-hom, com la sexualitat, problemes socials, o el Nadal i el consumisme. Des del punt de vista cristià, per suposat.

Crèdits de lliure elecció

El SAFOR està interessat pel debat entre fe i ciència, que és de plena actualitat als Estats Units, i també fa cursos de teologia, reconeguts amb crèdits de lliure elecció. A part d’aquests actes públics, les associacions religioses acostumen a fer autocrítica en les sessions que organitzen de

debat intern.

Els grups religiosos, entre ells, mantenen una relació cordial. Els Grups Bíblics, com que són pocs, només vénen un cop per setmana a l’Edifici d’Estudiants, però el SAFOR i l’AEM comparteixen la Sala de Reflexió sense cap problema.

No fan actes conjuntament, però estan oberts a fer-ho quan sigui convenient. Fa un parell d’anys, juntament amb un grup budista, van ser convocats pel Vicerectorat perquè iniciessin un diàleg interreligiós, però no va funcionar per diferències de concepció sobre el significat de les trobades. Ben aviat es trobaran ■

Jordi Castroviejo

■
“No som un grup que s’autofinanciï, per això estem en una mena de pobresa que ens acosta al cristianisme inicial”, expliquen els catòlics.

Pregària conjunta

Als grups religiosos hi regna un veritable sentiment de germanor. Un cop per setmana, el SAFOR (dimarts) i l’AEM (divendres) realitzen al migdia una acció de gràcies. Els cristians li diuen Eucaristia, un acte espiritual que consisteix en una missa i un àpat entre tots els membres de la comunitat. És un moment on se senten acompanyats per gent que té la mateixa fe. I és que “conèixer per què has estat creat, per què et sents estimat tota la teva vida, per què Déu sempre et perdonarà... I quan ho vius cada dia i t’adones que això és així —els ulls li brillen— uff... no és que diguis ara m’assec a la cadira i veig passar la vida, no, però et dóna pau, serenitat, et fa veure la vida de fons...”

Deixar **empremta**

Un mur és com la mort. Ambdós constitueixen una barrera per al món físic, però ambdós són també un pont per on flueix allò immaterial. En el cas de la mort, l'ànima, segons creuen alguns. En el cas del mur, les idees. Les parets dels edificis de la UAB són un bon exemple.

Des dels seus inicis la universitat ha mostrat un fort compromís vers els problemes de la societat en què s'inscrivía. I especialment al llarg de l'últim segle aquesta institució ha anat desenvolupant un caràcter reivindicatiu que ha ajudat, fins i tot, a doblegar els més durs règims dictatorials. Però res de tot això hauria estat possible sense la utilització de l'expressió de les idees, prohibida aleshores i lliure avui dia. I és en l'exercici d'aquesta reivindicació, mitjançant la lliure expressió, que trobem a les parets de les distintes facultats murals i pintades que, més que adornar, pretenen conscienciar a la gent dels problemes de la societat actual. La legislació de la UAB és clara

al respecte i permet l'ús dels murs com a suport d'aquests missatges. No obstant, es tracta d'una llibertat d'expressió regulada, perquè "si cadascú fes una pintada allà on volgués tindríem la Universitat feta un fàstic", matisa Manel Ebri, cap de l'àrea de Logística. Així doncs, un requisit indispensable per poder fer un mural en la paret d'algun edifici és demanar prèviament permís al degà de la facultat, amb qui es negocia el lloc on serà pintat.

Poc interès pels murals

Així ho han fet els autors dels murals que avui es poden veure per tota la UAB. Uns murals que tracten temes com la defensa de la universitat pública, la igualtat

■ L'àrea de Logística estudia el projecte d'instal·lació d'unes estructures metàl·liques habilitades perquè els universitaris puguin col·locar-hi missatges

■ En un atac de sinceritat reivindicativa, desembeinen el lluent metall dels seus *sprays* i estampen la seua denúncia

entre homes i dones, la necessitat d'acabar amb els exèrcits, i la lluita contra la globalització i el capitalisme. I a aquestes reivindicacions i d'altres s'ha limitat l'ús dels *graffitis*, deixant-se de banda qualsevol utilització dels murals com a mitjà d'expressió artística.

Paradoxalment, aquells que estudien art semblen poc interessats en una creació tradicional de les arts plàstiques com és el mural. "Sí, és veritat que és una opció poc explotada per aquells que ens dediquem a la pintura i l'escultura. Nosaltres, que pretenem fer arribar l'art contemporani a la gent del campus, potser hauríem d'utilitzar el mural per aconseguir-ho", lamenta Àurea Juan, membre de

Una Autònoma d'allò més rural i en contacte amb els animals.

l'Espai B5-125 d'Arts Plàstiques de Cultura en Viu. Tanmateix, no totes les ànimes tenen la paciència d'esperar l'absolució del *rector* per a passar a l'altra vida i, en un atac de sinceritat reivindicativa, desembeinen el lluent metall dels seus *sprays* i estampen la seua denúncia. Però es tracta d'una pintada condemnada a una curta existència, perquè tan bon punt és descoberta per un empleat de seguretat, aquest avisa al servei de manteniment que s'encarrega d'eliminar-la, com si es tractés del sistema immunològic d'un organisme viu. No obstant, aquests *glòbuls blancs* també són comprensius, i si la pintada simplement convoca a la gent a una manifestació, esperen a

esborrar-la quan ja hagi tingut lloc l'esdeveniment. Però per tal d'evitar les despeses que suposa la constant neteja de les parets de l'UAB, l'àrea de Logística estudia un projecte d'instal·lació d'unes estructures metàl·liques habilitades expressament perquè els membres de la comunitat universitària puguin col·locar-hi tots aquells missatges que estiguin interessats en adreçar a la resta de gent.

Mitjà i missatge

No obstant, el que es guanya en neteja es perd en esperit crític, perquè, com ja va dir Marshall McLuhan, "el mitjà és el missatge", i part de la força reivindicativa que ens transmeten les pintades fetes sobre les parets prové del propi caràcter robust del suport. Perquè qualsevol idea impresa en la superfície d'un mur és una idea feta per a durar, beneïda amb el do de la immortalitat. Al igual que l'ànima que hagi passat per les mans de la mort és una ànima condemnada a l'eternitat ■

Hugo Cerdà

Eulàlia Bonet, Maria-Rosa Lloret,
Joan Mascaró

Manual de Transcripció fonètica

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions

2a edició

**Universitat
i Periodisme.
Actes de les jornades
sobre continguts
acadèmics i docència
a la llicenciatura
de periodisme.
Departament
de Periodisme i Ciències
de la Comunicació.
Col·lecció Documents.
Bellaterra, UAB,
Servei de Publicacions,
2000; 250 pàg.**

Aquesta obra conté els textos de les ponències, comunicacions i debats que la revisió acadèmica i docent de la llicenciatura de periodisme va suscitar ara fa dos anys. La iniciativa d'obrir un debat plural i crític sobre aquests estudis en benefici dels estudiants i futurs llicenciats -prou singular en el seu moment- ha donat com a resultat un document de primer ordre per a comprendre l'evolució històrica, el moment present i les diverses claus de futur d'aquesta ciència social.

**Carmina priapea. A
Priapo, dios del falo.
Pedro L. Cano, Jaime
Velázquez. Col·lecció
Gabriel Ferrater.
Bellaterra, UAB, Servei
de Publicacions, 2000;
242 pàg. ; 2400 pts.**

Els *Carmina Priapea* són un conjunt de composicions poètiques de caràcter eròtic-festiu, escrites en un llenguatge disbauxat i anònim, i adreçades a Priap. Aquesta divinitat menor acostumava a representar-se en estatuets rústiques de fusta que es col·locaven als horts romans per protegir-los contra el pillatge dels pe-

**Manual de transcripció fonètica. Eulàlia Bonet,
Maria-Rosa Lloret, Joan Mascaró. Bellaterra,
UAB, Servei de Publicacions, 2a ed. , 2000;
155 pàg. ; 2900 pts.**

Aquest manual tracta sobre la representació gràfica dels sons que es troben en les llengües parlades arreu del món, a partir de la darrera versió de l'Alfabet Fonètic Internacional (AFI). Per fer transcripció fonètica cal reconèixer cada so i saber quin símbol AFI el representa. Però per identificar un so no n'hi ha prou de tenir una bona orella, sinó que cal exercitar-la. L'objectiu d'aquest llibre és proporcionar aquest entrenament. Per tal de fer possible aquest aprenentatge, l'obra va acompanyada d'un enregistrament que serveix per il·lustrar els sons i sobre el qual es basa el capítol d'exercicis.

tits lladres i que, a més, era venerada pel prostitutes i altres col·lectius, a causa dels seus atributs. Els autors d'aquest llibre han procurat apropar-se als poemes i al seu món amb el màxim rigor, però sense deixar de banda la vessant lúdica que propicien. La seva obra presenta una edició revisada, actualitzada i comperta del tema, amb una introducció, traducció i notes explicatives aclaridores.

**Tres escritos
introdutorios
al estudio del
parentesco y una
bibliografía general.
Aurora González
Echevarría, Teresa San
Román, Ramón Valdés.
Publicacions
d'Antropologia
Cultural, Bellaterra,
UAB, Servei
de Publicacions, 4a ed.,
2000; 79 pàg. ; 1200 pts.**

■ LLIBRES

Decidir la reedició d'una obra acadèmica és una tasca delicada on entren en joc diversos factors. En aquest cas, els autors d'aquest manual han cregut necessari sortir a la llum per quarta vegada en tant que lectura essencial per comprendre tota la producció vinculada a l'antropologia del parentiu dels vuitanta i noranta. Per aquest motiu, és un text especialment recomanat per estudiants dels cursos d'introducció a l'antropologia cultural. Després d'un plantejament general de la qüestió, es concentra en descriure els diferents tipus de família i els sistemes terminològics.

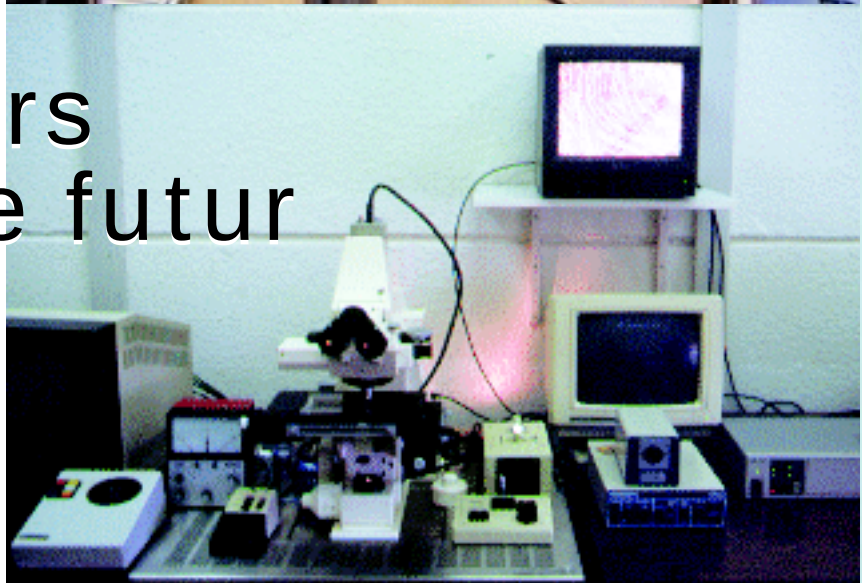
**Thermodynamics
of fluids under Flow.
D. Jou, J. Casas- Vázquez
and M. Criado-Sancho.
Springer verlag. Berlin,
2000; 230 pàg.**

Aquesta obra aplica la teoria de la termodinàmica irreversible estesa, desenvolupada en bona part pel grup de física estadística de la UAB, a l'anàlisi de fluids amb gradients de velocitat. Com a conseqüència d'aquests gradients, les equacions d'estat dels fluids són modificades i, per tant, es posen de manifest nous efectes en els diagrames de fase de sistemes tan diversos com dissolucions de polímers, gasos ideal i reals, i matèria nuclear. Les aplicacions poden ser d'interès tant en tecnologia - tractament de polímers- com en experiments en col·lisions nuclears a energies elevades. El llibre, adreçat a investigadors i estudiants de tercer cicle, presenta també les bases microscòpiques d'aquests fenòmens.

La vista ha deixat de ser una facultat exclusiva dels humans. Ara, les màquines es doten també d'ulls però de composició vítria i digital, capaços de veure més enllà de la realitat palpable i assumir així la perfecció de qualsevol producte industrial.

Computadors amb **visió** de futur

Aquest és el principal mèrit del Centre de Visió per Computador (CVC), una entitat d'investigació i desenvolupament que esdevé única a Espanya en la seva especialitat de treballar per innovar en el camp de les noves tecnologies.

Detectar la més minúscula esquerra d'un tap de suro, certificar l'òptima filatura d'un tamís, inspeccionar el tancament hermètic d'un envàs farmacèutic o reconèixer una persona a través de la seva empremta digital són algunes de les nombroses aplicacions dels sistemes que dissenya i fabrica el Centre de Visió per Computador a la nostra universitat. Aquesta institució, ubicada davant del parc de bombers del campus, és un consorci entre la UAB i dos organismes de la Generalitat de Catalunya, com són el Departament d'Indústria i la Comissió Interdepartamental de Ciència i Tecnologia (CIRIT).

La idea de crear el CVC va sorgir d'un grup de professors del Departament d'Informàtica del nostre campus, motivats en

treballar en l'àmbit de la investigació aplicada a empreses. Avui, una plantilla de 50 persones posa en marxa les activitats del Centre, basades en l'elaboració d'aparells de tecnologia de la visió. Es tracta de dotar de visió les màquines a través de sistemes informàtics, electrònics i òptics que el Centre ven després a les empreses com a mecanismes de control qualitatiu de qualsevol producte. La visió per computador és vàlida per a tot tipus de sector industrial (tèxtil, metal·lúrgic, fusta, paper, ceràmica, electrònica, agroalimentació) i també a d'altres àmbits, com ara biomedicina, seguretat, automoció o arts gràfiques. Per exemple, el sistema de visió s'aplica per diagnosticar a través de la imatge (radiologia, microbio-

El laboratori desenvolupa la seva tasca científica a través d'un avançat sistema de robòtica industrial, càmeres òptiques i eines d'il·luminació

logia), llegir plànols de forma automatitzada, detectar objectes per rajos infrarojos o reconèixer matrícules de vehicle.

Entitats públiques i privades sol·liciten la tecnologia de visió per tres raons bàsiques. Les permet reduir costos, suplir els humans en treballs que els resulten perillosos i augmentar la producció amb la garantia d'un 100% de qualitat. L'èxit del sistema queda a més garantit pel suport i assessorament que el CVC dona a les indústries i empreses durant tot el cicle de vida del projecte. Els avantatges són així tot un reclam per a qualsevol tipus d'empresa, com ho demostra la saturació de demanda del CVC. En aquests moments, el Centre compta amb 155 empreses com a clients (entre ells Renfe, Nestlé, Miche-

■
**El centre investiga
 i desenvolupa noves
 tecnologies basades
 en l'ordinador
 i amb aplicacions
 de profit per
 a tot tipus d'empresa**

lin, Roca, l'Institut Català del Cinema i els Casinos de Catalunya), a més de les 51 entitats que hi col·laboren (universitats, hospitals i associacions d'alta tecnologia, sobretot).

Més que un centre de recerca

Però les empreses no són les úniques beneficiàries de la visió per computador. El CVC possibilita l'entrada a becaris per fer pràctiques i organitza màsters formatius (únics al país) per a estudiants que volen esdevenir especialistes d'aquesta tecnologia, cada cop més sol·licitada en el món empresarial. Per aquest motiu, el Centre desenvolupa també una activitat de recerca amb la publicació d'articles a revistes especialitzades i compta amb una

Robots de diferent tipus permeten visionar qualsevol defecte imperceptible per a l'ull humà

publicació electrònica pròpia (*Revista Electrònica de Visió per Computador*), sense oblidar una activa participació en programes d'investigació i desenvolupament dins i fora de les nostres fronteres.

Des de la seva fundació, ara fa tres anys, el Centre ha aconseguit consolidar-se com una empresa amb estructura i funcionament eficaços, avalada també per un equipament tècnic i humà altament qualificat. Prova d'això són els 2.000 m² d'edifici destinat exclusivament a investigació, l'equip de laboratoris (amb sistemes de hardware i software, càmeres, scanners i microscopis de gran precisió), la biblioteca (amb 2.000 referències) i el treball de 45 investigadors, la majoria informàtics (professors adscrits a la

UAB i d'altres a la UPC). Tal i com valora el director de formació del CVC, Jordi Vitrià, "el Centre és innovador en la fórmula, ja que a més permet tant l'accés de les empreses a les noves tecnologies, com el contacte entre el món empresarial i un grup cada cop més important de professors universitaris".

Dins de la UAB, professors i estudiants tenen a l'abast tot un món de coneixement tecnològic absent encara a molts països, inclosa part del nostre. Un cop més, mantenim els ulls ben oberts davant el progrés i l'aplicació d'unes tecnologies que estan proveïdes i, alhora, ens proveeixen de més intel·ligència, mobilitat i, ara també, d'una àmplia i polifacètica visió de futur ■

Sònia Nieto López

Dijous al migdia. El cinema de la UAB és ple a vessar. L'aula de la imatge projecta en prestrena l'última gamberrada de John Waters: *Cecil B. De Mente*, que protagonitzen Stephen Dorff i Melanie Griffith. Una comèdia amb humor negre,

Viure el **cinema**: passar el temps o parar el temps

el títol de la qual fa referència al famós director de cinema de principis de segle Cecil B. De Mille, reconegut mundialment per cintes èpiques com *Rei de reis*.

Des de la dècada dels 60, John Waters ha estat un dels directors més anàrquics del cinema nord-americà. Això l'ha portat en gairebé tots els seus films a mostrar una societat, *hortera* i estúpida. Waters es dedica a criticar tant el cinema comercial de Hollywood com l'independent. Amb *Cecil B. Demente* veiem com Cecil, "un guerrer cinematogràfic" de Baltimore, decideix segrestar a una gran actriu, Honey Withlock, per tal d'obligar-la a participar en la pel·lícula que està rodant.

A la mateixa sala de cinema, amb un petit augment de preu i una considerable disminució de públic, també hem vist *Dublineses*. Un sopar entre amics i familiars en motiu de les festes de Nadal, on molts dels presents delectaran a la resta de convidats

amb els seus dots pel piano, el cant i l'eloqüència. No és fins al final però, que la mort fa acte de presència tirant per terra la hipocresia i donant sentit al film. Per una banda, les prestrenes exclusives que ofereix el Centre de la Imatge al cinema de la Plaça Cívica són gratuïtes. Per altra banda, gaudir dels clàssics de la programació estable costen 350 pessetes. Un preu excessiu per els universitaris? Potser ho encerta Josep Maria Català, director del Centre de la Imatge de la UAB, quan ens diu que "abans els universitaris eren molt més cinèfils que no pas ara. Però també és veritat que ara els interessos han canviat. Hi ha moltes altres ofertes i la vida de l'estudiant està molt plena. Per això, costa moure a la gent a veure pel·lícules".

Prestrenes a la Plaça Cívica, cicles, cursos, xerrades, conferències, concerts, grans amistats via correu electrònic...

Una explosió d'ofertes i noves tecnologies

És evident que la paraula, despullada i sense cap mena de vehicle, ha quedat molt enrera com a via de comunicació. Però on ens porta aquesta explosió d'ofertes i noves tecnologies? Ens informem més sobre allò que ens interessa i així ens enriqueim, o ens empatxem de cultura i la utilitzem únicament com a via d'entreteniment? Per Català "tant el cinema, com el teatre i la televisió van canviant" i conclou que, amb l'explosió tecnològica que estem vivint, "canvia la forma de produir i la forma de visionar, es conver-

■
**Nou persones
 s'asseuen
 al cinema
 de la UAB.
 L'aula
 de la imatge
 projecta
 un clàssic:
Dublinese
 de J. Huston.
 El conte *La mort*,
 extret del llibre
Dublinese
 de James Joyce,
 pren vida
 a la pantalla**

teixen en més didàctiques”.

L'Aula de Cinema de la UAB tampoc ha escapat a la multiplicació d'oferta cultural. Dins de la UAB hi ha diferents aules autònomes, per aquesta raó l'Aula de Cinema ha canviat el nom convertint-se en el Centre de la Imatge. Amb aquest nom el Centre engloba no només un espai físic i estructural si no també evita que se'l relacioni únicament amb el cinema. Com bé diu el seu director, Josep M. Català, “tot i que el cinema és un eix vertebrador, també s'ha d'ampliar la possibilitat a altres temes com ara la publicitat o el vídeo de creació”.

Col·laborant directament amb el Centre de la Imatge hi ha el Cine Club Fritz Lang. Aquest s'encarrega de portar a la universitat tota mena de cicles, cursos, i

*“Abans, els
 universitaris eren
 molt més cinèfils
 que no pas ara”,
 comenta Josep
 Maria Català*

altres activitats relacionades amb el món del cinema i de la imatge en general. El Cineclub està conduït bàsicament per estudiants. La manca de pressupost, infraestructures i mitjans publicitaris fa que tant el Fritz Lang com el Centre de la Imatge tinguin un caràcter gairebé voluntari.

El centre s'adreça a estudiants de qualsevol facultat. Cada cop és molt més evident el fenomen de la societat de la imatge. L'ordinador mateix, una eina tan propera avui dia, és un confeccionador d'imatges. No obstant, això en el centre també hi ha cabuda per a professors, i en tercer terme, per la població que es desenvolupa al voltant del territori de la universitat, Cerdanyola i Sabadell.

I no podem posar punt i final

sense cridar-vos l'atenció sobre Blake Edwards, el director de films tan coneguts com *Desayuno con diamantes* (*Breakfast at Tiffany's*, 1961) i *La pantera rosa* (*The pink panther*, 1963). Us en parlem perquè podeu tastar la pel·lícula en què va decidir llançar-se al melodrama i, per tant, demostrar-nos que és capaç d'arrencar llàgrimes. *Días de vino y rosas* és el film que podeu veure el dia 13 de desembre pel preu que, com hem dit abans, és de 350 pessetes... És gràcies a aquest film que es parlarà de Jack Lemmon com d'un gran actor dramàtic. És un bon film sigui la que sigui la vostra intenció: enriquiment o entreteniment ■

**Montse Roig
 M. Rosa Martínez**

■ AGENDA

CINEMA

■ Programació regular del Centre de la Imatge.

El Centre de la Imatge de la UAB projecta, en col·laboració amb Cinemes Méliès, algunes de les pel·lícules que han passat a la història del cinema. Les sessions són en versió original i es programen els dimecres a les 12 h i a les 17 h. Entrada 350 pessetes. El dimecres 20 de desembre es projectarà *Enrique V*, del reconegut realitzador Kenneth Brannagh.

■ **Preestrenes exclusives a l'Autònoma.** El Centre de la Imatge de la UAB, en col·laboració amb Cinemes Verdi i la Facultat de Ciències de la Comunicació, presenta en exclusiva a l'Autònoma una preestrena al mes. Propera sessió: dijous 14 de desembre, a les 12 h. Entrada gratuïta

■ **Cicle Andrei Tarkovski.** El Cineclub Fritz Lang de la UAB programa un cicle dedicat a aquest cineasta rus. Sessions: dilluns i dimarts a les 12 h i a les 17 h. Entrada, 350 pessetes. Socis Cineclub, gratuït.

Més informació:
Cultura en Viu
935812756
blues.uab.es/cultura

MUSICA

■ **Concert de música clàssica.** Amb el Trio Mom-pou, dilluns 18 de desembre a les 13 h.

■ **Concert de Nadal de l'Orquestra de la UAB.** Dijous 21 de desembre a les 13 h. sota la batuta de Joan Casals. Interpretaran obres de Corelli, Lully, Rakov i Washburn.

■ **Concert de Nadal del Cor de la UAB.** Dimecres 20 de desembre a les 13 h. Missa de Sant Nicolau de Haydn. A l'Auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Més informació:
Cultura en Viu
935812756
blues.uab.es/cultura

HUMANITATS

■ Exposició *Studia Humanitatis*.

Durant tot el mes de desembre s'exhibirà l'exposició *Studia Humanitatis* a la Biblioteca d'Humanitats, a la segona planta de la Sala de Revistes. La mostra presenta una nova dimensió de la figura de l'humanista del segle XXI. L'exposició també es pot consultar a Internet: www.bib.uab.es/human/human.htm.

Més informació:
935813231

CONFERÈNCIES

■ **Cultures entelades: el cas de l'Àfrica subsahariana.** Les xerrades es fan fins el 14 d'abril a l'Ateneu Barcelonès del carrer Canuda de Barcelona. El cicle es fruit de la col·laboració entre el Departament de Traducció i Interpretació, la Institució de les Lletres Catalanes, l'Ateneu Barcelonès, el Vicerectorat de Relacions Internacionals, l'Institut Camoes, la Caixa de Sabadell, l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional, l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada (UPF), el Centre d'Informació i Documentació de Barcelona (Cidob), l'Equip de Treball Àfrica Negra a l'Ensenyament (ETANE), el Centre d'Es-

tudis Africans (CEA), Migra-Studium. El curs està coordinat per Jean-Bosco Bostho i Anna Aguilar-Amat.

Més informació:
Centre d'Estudis Internacionals i Interculturals.
ce.internacionals@uab.es

■ **XV edició del Seminari sobre Aspectes generals i d'investigació bàsica del càncer de mama.** Durant tot el curs. Organitzat pel Grup Multidisciplinari per a l'estudi del càncer de mama.

Més informació:
Facultat de Medicina
935811902

■ **XLVI Congrés Anual de l'Anglo-Catalan Society.** Aquest col·lectiu durà a terme a l'hotel Campus el seu XLVI Congrés Anual. Per primer cop, tindrà lloc a Barcelona i comptarà amb la presència de l'historiador J.M. Elliott, l'escriptor anglocatalà Matthew Tree, i un dels primers lectors de català a les universitats britàniques, Joan Triadó. El congrés durarà des del 14 fins el 17 de desembre.

ENGINYERS

■ **Acte acadèmic de lliurament de diplomes.** L'Escola Tècnica Superiors d'Enginyeria lliurarà els diplomes als graduats/des del curs 1999-2000 divendres 15 de desembre, a les 17h, a la sala d'actes de l'edifici del Rectorat.

EXPOSICIONS

■ **El franquisme, un balanç de la fi de segle.** La Biblioteca d'Humanitats i el Grup de Recerca sobre l'Època Franquista (GREF) del Departament d'Història Moderna i Contemporània

L'ÚLTIMA COLUMNA

CARTES

■ *Després de llegir el darrer número de El Campus, he quedat molt sorpresa en veure categoritzar el català de "problema" i "egoistes" els qui volen que a les classes es faci servir el català. Aquesta mena de visions no ajuden a construir una Europa plurilingüe ni a entendre la diversitat lingüística i cultural com un bé.*
Luci Nussbaum,
professora de Ciències de l'Educació.

■ *He quedat una mica parada per la visió que s'ofereix de la llengua catalana a l'article sobre els Erasmus publicat al darrer número d'aquesta revista. En una universitat que té aquest idioma com a llengua vehicular oficial, no crec que sigui gaire adequat presentar la relació entre els estudiants estrangers i el català com un "problema", que es resol, a més, d'acord amb el grau "d'egoisme" o "no egoisme" del professorat.*
Anna Cros Alavedra,
professora de Ciències de l'Educació

COL·LABORA!

Col·labora en aquest espai i digue'ns la teva. Ens pots enviar la teva opinió en forma de còmic, frases, acudits o qualsevol cosa enginyosa. Això sí, quan hi càpiga en aquest espai. Per a fer-ho tens el telèfon 935813288, el fax 935812005, o el correu electrònic _revcampus@kane.uab.es

han realitzat una exposició sobre les principals fonts on es pot trobar informació sobre el franquisme. L'exposició, inaugurada el 20 de novembre aniversari de la mort de Franco, es pot visitar fins el 11 de gener a la 1ª planta de la Biblioteca d'Humanitats.

Més informació:
<http://hipatia.uab.es/exposicions/franquisme/franquisme.htm>

■ **Col·loqui sobre República, guerra civil i franquisme.** L'acte se celebrarà a Barberà del Vallès els 15 i

16 de desembre, organitzat per l'Associació d'Història de Barberà del Vallès i el Gabinet de Recerca d'Història Social i Obrera de la UAB. El col·loqui, que arriba a la cinquena edició, tractarà l'exili republicà.

Més informació:
937293374 i 935812001
associacion_historia_barbera@yahoo.com ó també a puyjosep@teleline.es

PREMIS

■ **1er Premi de Traducció "Giovanni Pontiero".** Promou la Facultat de Traduc-

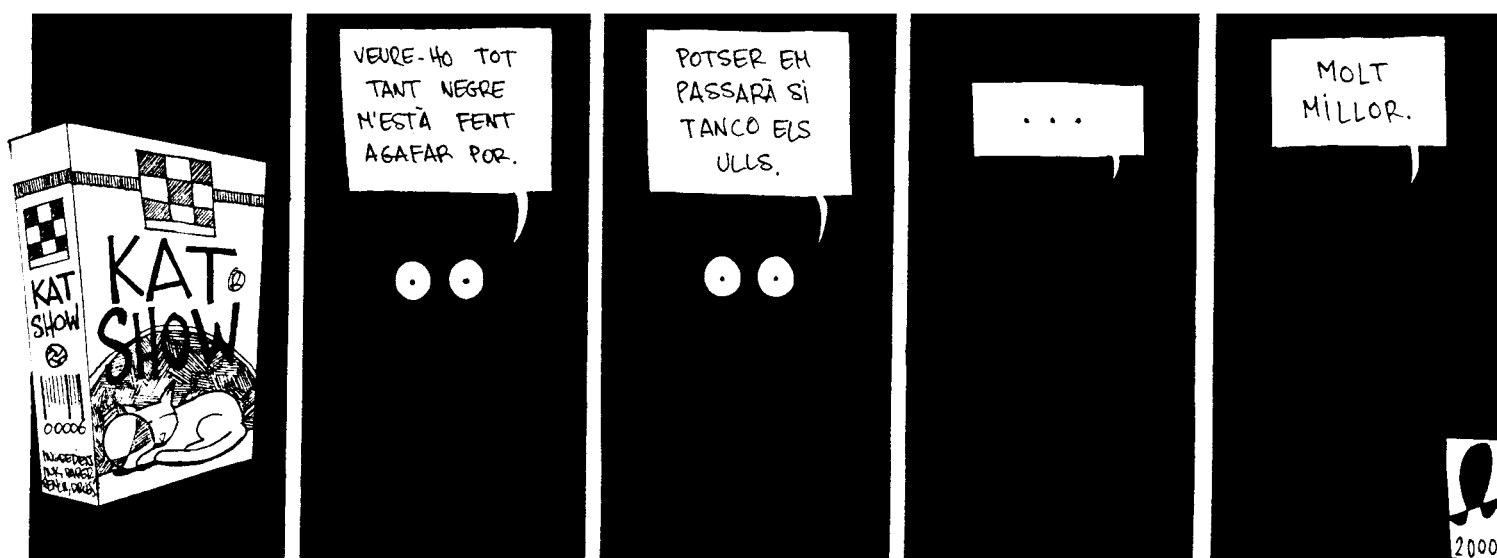
ció i d'Interpretació de la UAB i el Instituto Camões de Barcelona-Centro de Lingua.

El premi, en el present any, s'atorgarà a la traducció al català d'una obra literària escrita originalment en portuguès i publicada durant els quatre anys anteriors al de la seva convocatòria. Per tant publicada entre l'1 de gener del 1997 i el 31 de desembre del 2000.

S'hauran de presentar cinc exemplars de l'obra traduïda i almenys un de l'original a la Secretaria de la Facultat de Traducció i

d'Interpretació, Edifici K, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra 08193, adreçant-los al Secretari del Jurat del I Premi de Traducció Giovanni Pontiero. El termini de presentació de les obres per a la present convocatòria finalitzarà el 31 de gener del 2001. La resolució del jurat es farà pública durant el mes de febrer, i el premi s'atorgarà en un acte públic el vint-i-dos de març de l'any 2001. La dotació del premi és de 5.000 Euros.

Més informació:
<http://www.fti.uab.es/pontiero>

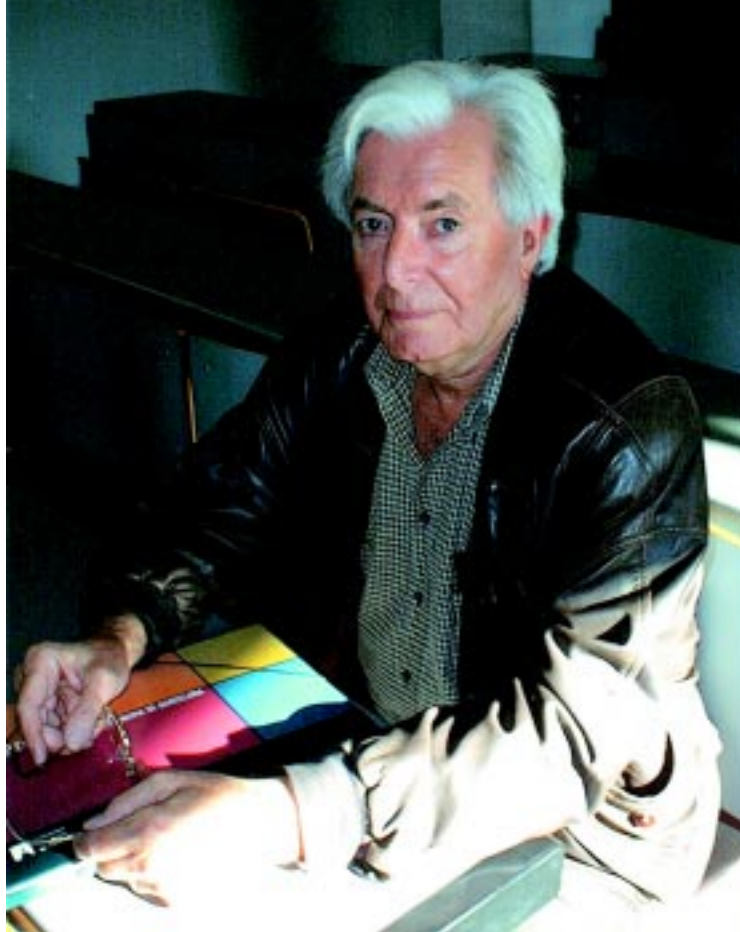

**US VOLEU ANUNCIAR?
ÉS MOLT FÀCIL, HI HA 4 TRE MANERES...**

Tel 935813288
Fax 935812005
revcampus@kane.uab.es

**EL CAMPUS de l'Autònoma
Facultat de Ciències de la Comunicació (UAB)
Cerdanyola del Vallès
08193 BCN**

■
**Josep M. Vidal
Claramunt**
*Alumne del programa
'La Universitat Autònoma
i les Persones Grans'*

MATÍAS ESCUDERO

L' **experiència** de viure

La curiositat i la inquietud són actituds que enreden la vida i permeten afrontar-la amb certa garantia. Independentment de la posició social i de l'edat que es tingui, una positiva predisposició davant del fet de viure és fonamental per treure-li el suc a la irrepetible aventura: no hi cap l'estranyesa davant del coneixement de persones que han nascut velles o centenaris que moren en la flor de la vida.

En una societat que sublima la joventut com si tingués algun mèrit afegit, endinsar-se en el seu terreny quan no ets un dels seus requereix una bona dosi de gosadia. Per això, és d'agraïr el programa que enguany han posat en marxa a la UAB com a conseqüència de l'Any Internacional de les Persones d'Edat convocat per les Nacions Unides i celebrat l'any passat sota el lema: *Cap a una societat per a totes les edats*.

Programa en el qual s'han apuntat sis persones aquest primer curs; una d'elles és Josep Maria Vidal Claramunt, un

barcelonès que es llicencià en Medicina entre Barcelona i Salamanca als anys 50 i que recorda el bulliciós ambient estudiantil que es vivia aleshores a la capital salmantina amb "certa nostàlgia".

Ha treballat com a metge especialista en anestèsia i reanimació en un hospital de Barcelona fins fa pocs mesos, quan va sol·licitar voluntàriament la jubilació en fer els 70 anys, per "poder dedicar més temps a la família i l'oci". Segons Josep Maria, ara, a la seva vida, "s'ha acabat un capítol i en comença un altre".

De nou a la universitat

I en aquest nou capítol ha decidit tornar a la universitat per indagar i conèixer "la visió directa dels experts" sobre matèries que susciten la seva curiositat. Fa una menció especial a l'interès mostrat pel personal encarregat de portar a terme el programa formatiu *La Universitat Autònoma i les Persones Grans*, que "ofereix una sortida positiva a les persones grans amb inque-

Josep Maria Vidal té cinc fills, tots ells amb estudis universitaris, i deu néts

tuds" i agraeix "les possibilitats que proporciona la configuració del programa, ja que permet unir ensenyament, divertiment i posada al dia; només s'estudien dues assignatures per quadrimestre i no es fan exàmens, el que li treu una bona dosi d'angoixa a l'aprenentatge".

A les persones del programa se'ls fa un seguiment del curs per mitjà d'un seminari setmanal coordinat per dos docents. Aquestes persones assisteixen a les classes de les assignatures escollides juntament amb la resta d'alumnes universitaris, amb el propòsit de facilitar la interacció i l'enriquiment de dues generacions diferents.

Segons ell, "l'experiència està resultant totalment positiva" i, encara que a hores d'ara no existeix una comunicació fluida entre joves i grans, "encara és aviat per fer un balanç en aquest sentit, ja que acaba de començar el curs", manifesta un il·lusionat Josep Maria ■

Jorge Gómez